

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/54/EU IRÁNYELVE**(2014. április 16.)****a munkavállalók szabad mozgásával összefüggésben a munkavállalóknak biztosított jogok gyakorlását megkönnyítő intézkedésekről****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 46. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A munkavállalók szabad mozgása az uniós polgárok egyik alapvető szabadsága és a belső piac egyik alappillére, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 45. cikke foglal magában. Érvényesítését uniós jogszabályok teszik lehetővé, amelyek az uniós polgárok és családtagjaik számára biztosított jogok teljes körű gyakorlásának szavatolását célozzák. A „családtag” kifejezést a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽³⁾ meghatározott kifejezésével megegyezően kell értelmezni, amely vonatkozik a határ menti munkavállalók családtagjaira is.
- (2) A munkavállalók szabad mozgása a valódi uniós munkaerőpiac kialakításának is egyik alapeleme, mivel lehetővé teszi, hogy a munkavállalók a munkaerőben szűkölködő vagy több munkalehetőséget kínáló régiókba költözzenek, több embert segít hozzá a képességeinek jobban megfelelő állás megtalálásához, és elősegíti a munkaerőpiaci szűk keresztmetszetek megszüntetését.
- (3) A munkavállalók szabad mozgása minden uniós polgárnak – a lakóhelyétől függetlenül – jogot biztosít arra, hogy szabadon költözhessen egy másik tagállamba munkavállalás és/vagy munka érdekében történő tartózkodás céljából. Ez a jog a munkavállalás lehetősége, a foglalkoztatási- és munkafeltételek és különösen a javadalmazás, az elbocsátás, valamint a szociális és az adókedvezmények tekintetében védelmezi a munkavállalókat az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés ellen, mivel a fogadó tagállam a nemzeti jog, gyakorlat és kollektív szerződések alapján a saját állampolgáraiéval egyenlő bánásmódot biztosít számukra. Biztosítani kell, hogy a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló uniós polgárok – beleértve az állandó munkavállalókat, az idegymunkásokat és a határ menti munkavállalókat is – megkülönböztetés nélkül élhessenek ezekkel a jogokkal. A munkavállalók szabad mozgását meg kell különböztetni a szolgáltatásnyújtás szabadságától, amely a vállalkozások azon jogát jelenti, hogy másik tagállamban nyújtsanak szolgáltatásokat, amihez ideiglenesen kiküldhetik saját munkavállalóikat egy másik tagállamba annak céljából, hogy elvégezzék az abban a tagállamban történő szolgáltatásnyújtáshoz szükséges munkát.
- (4) A szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló uniós munkavállalók és családtagjaik számára az EUMSZ 45. cikke biztosítja a lényegi jogokat ennek az alapvető szabadságnak az érvényesítéséhez, amely jogokat a 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ határozza meg pontosabban.

⁽¹⁾ HL C 341., 2013.11.21., 54. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2014. március 12-i álláspontra (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. április 14-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. április 5-i 492/2011/EU rendelete a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról (HL L 141., 2011.5.27., 1. o.).

- (5) A munkavállalók szabad mozgásának tényleges érvényesítése azonban még mindig nagy kihívást jelent, és számos uniós munkavállaló még ma is kevéssé ismeri az ehhez kapcsolódó jogait. Az uniós munkavállalókat egy másik tagállamba történő költözéskor többek között az esetlegesen még kiszolgáltatottabb helyzetük következtében még mindig érhetik a szabad mozgáshoz való joguk gyakorlásának indokolatlan korlátozásával vagy akadályozásával – mint például a képzések el nem ismerése –, az állampolgárság alapján történő megkülönböztetéssel és kizsákmányolással kapcsolatos sérelmek. A jog és annak gyakorlati alkalmazása között tehát szakadék tátong, ezért ezzel a kérdéssel foglalkozni kell.
- (6) A Bizottság a 2010. júliusi, „A munkavállalók szabad mozgásának megerősítése: jogok és jelentősebb fejlemények” című közleményében hangsúlyozta: tovább vizsgálja, hogy milyen megoldásokat lehet találni az uniós munkavállalókkal és családtagjaikkal kapcsolatban felmerülő új igényekre és kihívásokra, különösen a mobilitás új formáinak összefüggésében. A Bizottság kijelentette továbbá, hogy a belső piac új stratégiájának fényében tanulmányozni fogja, hogyan lehet ösztönözni és fejleszteni az egyenlő bánásmód elvének hatékony végrehajtását szolgáló mechanizmusokat a szabad mozgáshoz való jogokat gyakorló uniós munkavállalók és családtagjaik tekintetében. A Bizottság összegezte továbbá a jogszabályok és az ítélkezési gyakorlat változásait különösen a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó uniós jog személyi hatálya, valamint az uniós munkavállalókat és családtagjaikat megillető jogok tartalma tekintetében.
- (7) A „2010. évi jelentés az uniós polgárságról – Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok felszámolása” című 2010. október 27-i jelentésben a Bizottság megállapította, hogy a szabad mozgáshoz való jogra vonatkozó uniós jogszabályok tagállamok szerint eltérő és helytelen alkalmazása az egyik fő akadálya annak, hogy az uniós polgárok az uniós jog alapján őket megillető jogokat ténylegesen gyakorolhassák. Ennek megfelelően a Bizottság bejelentette azon szándékát, hogy „az uniós szabályok – beleértve a hátrányos megkülönböztetés tilalmát – szigorú érvényesítésével, az uniós szabályok alkalmazása helyes gyakorlatainak és fokozott ismeretnek előmozdításával és az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogukkal kapcsolatos tájékoztatásának fokozásával megkönnyítse az uniós polgárok és harmadik országbeli családtagjaik szabad mozgását” (az uniós polgárságról szóló 2010. évi jelentés 15. intézkedése). A Bizottság továbbá az „Uniós polgárok: az Ön jogai, az Ön jövője” című, az uniós polgárságról szóló 2013. évi jelentésben foglalkozott annak kérdésével, hogy el kell távolítani a más tagállamban élő, dolgozó és utazó uniós polgárok útjában álló adminisztratív akadályokat és egyszerűsíteni kell az eljárásokat.
- (8) A Bizottság a 2012. április 18-i, „Út a munkahelyteremtő fellendülés felé” című közleményében (foglalkoztatáspolitikai csomag) bejelentette, hogy jogalkotási javaslatot terjeszt elő, hogy biztosítsa a mobilis munkavállalók támogatását (tájékoztatás és tanácsadás) az EUMSZ-ből és a 492/2011/EU rendeletből eredő jogok gyakorlásával kapcsolatban, és sürgette a tagállamokat, hogy hívják fel a figyelmet a diszkriminációellenes, valamint a nemek közötti egyenlőségről és a munkavállalók szabad mozgásáról szóló uniós jogszabályok által biztosított jogokra és segítsék elő azok gyakorlását, továbbá – az Európai Unió Bíróságának jogértelmezése szerinti uniós jognak megfelelően – biztosítsanak (könnyebb) hozzáférést az uniós polgárok számára a közszolgálati álláshelyekhez. E tekintetben a Bíróság következetesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bizonyos közigazgatási álláshelyek betöltésének az adott tagállam saját állampolgáira való korlátozását megszorító módon kell értelmezni, és az csak olyan álláshelyekre vonatkozik, amelyek közvetlenül vagy közvetve a közjog által rájuk ruházott hatáskörök, valamint az állam vagy egyéb hatóságok általános érdekeinek védelmét szolgáló feladatok gyakorlásával járnak.
- (9) Az uniós munkavállalók és családtagjaik jogainak védelme, valamint az egyenlő bánásmód szempontjából alapvető az EUMSZ 45. cikkének és a 492/2011/EU rendeletnek a megfelelő és hatékony alkalmazása és érvényesítése, a nem megfelelő jogérvényesítés ugyanis gyengíti az e területen alkalmazandó uniós előírások hatékonyságát és veszélyezteti az uniós munkavállalók és családtagjaik jogait és védelmét.
- (10) A munkavállalók szabad mozgáshoz való jogáról szóló uniós szabályok által biztosított jogok hatékonyabb és egységesebb alkalmazása a belső piac megfelelő működéséhez is elengedhetetlen.
- (11) Javítani kell a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó uniós szabályok alkalmazását és betartásuk felügyeletét, hogy az uniós munkavállalók és családtagjaik, valamint a munkáltatók, a hatóságok és más érintett személyek tájékozottabbak legyenek a szabad mozgással kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket illetően, továbbá hogy az uniós munkavállalókat és családtagjaikat segíteni és védeni lehessen e jogaik érvényesítése során, illetve hogy küzdeni lehessen az ellen, hogy a hatóságok, illetve a magán- és közsférabeli munkáltatók megkerüljék ezeket a szabályokat. A tagállamok ezzel összefüggésben figyelembe vehetik a mobilitás növekedésének – például az elítelvándorlásnak vagy a fiatalok elvándorlásának – a hatásait is.
- (12) Annak érdekében, hogy biztosítsák a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó alapvető uniós szabályok helyes alkalmazását és felügyeljék azok betartását, a tagállamoknak olyan megfelelő intézkedéseket kell hozniuk, amelyekkel megvédhetik a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló uniós munkavállalókat és családtagjaikat az állampolgárságon alapuló megkülönböztetéssel és a jogaik gyakorlásának indokolatlan korlátozásával vagy akadályozásával szemben.

- (13) E célból konkrét szabályokat kell megállapítani a jogok hatékony érvényesítése, valamint a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó alapvető rendelkezéseknek az EUMSZ 45. cikke és a 492/2011/EU rendelet szerinti jobb és egységesebb alkalmazásának elősegítése érdekében. Ennek az alapvető szabadságnak az érvényesítése során figyelembe kell venni a nők és a férfiak közötti egyenlőség elvét és az uniós munkavállalókkal és családtagjaikkal szembeni, bármilyen alapon történő megkülönböztetésnek az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a Charta) 21. cikkében foglalt tilalmát.
- (14) Ebben az összefüggésben azoknak az uniós munkavállalóknak és családtagjaiknak a számára, akiket állampolgárságuk alapján megkülönböztetés ért, vagy akiket a szabad mozgáshoz való jogukban indokolatlanul korlátoztak vagy akadályoztak, garantálni kell a valódi és hatékony jogi védelmet. Amennyiben a tagállamok jogorvoslati eszközként igazgatási eljárásokat írnak elő, biztosítaniuk kell, hogy a Charta 47. cikke értelmében bármely igazgatási határozatot meg lehessen támadni a bíróság előtt. Tekintettel a hatékony jogi védelemhez való jogra, az uniós munkavállalók számára védelmet kell biztosítani az ezen irányelv által biztosított jogok érvényre juttatása érdekében tett panasz vagy egyéb eljárás miatt esetlegesen őket érő kedvezőtlen bánásmóddal vagy hátrányos következményekkel szemben.
- (15) A hatékonyabb védelem biztosítása céljából az egyesületeket és a jogi személyeket – a szociális partnereket is beleértve – fel kell hatalmazni arra, hogy a tagállamok által meghatározott módon az állítólagos sértett nevében vagy érdekében, annak jóváhagyásával részt vegyenek az eljárásokban. Ez nem sértheti a bíróság előtti képviseletre és védelemre vonatkozó nemzeti eljárási szabályokat, valamint a szociális partnereknek, valamint a munkavállalók és munkáltatók képviselőinek adott esetben a nemzeti jogszabályok vagy gyakorlat szerinti – például a kollektív szerződések érvényesítésével kapcsolatos – egyéb hatásköreit és kollektív jogait, beleértve a kollektív érdekre tekintettel hozott intézkedéseket is. A hatékony jogi védelem biztosítása céljából, valamint a szociális partnerek számára a nemzeti jogszabályok vagy gyakorlat alapján rendelkezésre álló, meglévő kollektív védelmi mechanizmusok sérelme nélkül, a tagállamok felkérést kapnak arra, hogy vizsgálják meg a jogsértés megszüntetésére és kártérítésre irányuló kollektív jogorvoslati mechanizmusok közös elveinek a megvalósítását.
- (16) A Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően az ezen irányelv szerinti jogok érvényesítésére vonatkozó határidővel kapcsolatos nemzeti szabályokat úgy kell megállapítani, hogy azok a gyakorlatban ne tehessék lehetetlenné, vagy ne nehezíthessék meg rendkívüli módon az említett jogok gyakorlását.
- (17) Az állampolgárság alapján történő megkülönböztetéssel szembeni védelem önmagában azáltal is erősödne, ha az egyes tagállamokban léteznének olyan hatékony, a megfelelő szakértelemmel rendelkező szervezetek, amelyeknek a hatásköre kiterjed az egyenlő bánásmód előmozdítására, az egyes uniós munkavállalók és családtagjaik esetében felmerülő problémák elemzésére, a lehetséges megoldások tanulmányozására és a konkrét segítségnyújtásra. Ezen szervezetek hatáskörébe kell tartoznia, többek között az uniós munkavállalók és családtagjaik számára történő független jogi és/vagy egyéb segítségnyújtásnak, például az esetükben irányadó, a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó uniós és nemzeti szabályok alkalmazásával kapcsolatos jogi tanácsadás biztosításának, a panasztételi eljárásokkal kapcsolatos tájékoztatásnak, és a munkavállalók és családtagjaik jogainak védelmével kapcsolatos segítségnyújtásnak. Ide tartozhat a bírósági eljárás során történő segítségnyújtás is.
- (18) Az egyes tagállamoknak maguknak kell eldönteniük, hogy az ezen irányelv szerint elvégzendő feladatokat a fent említett szervekre bízzák, vagy által elvégzendő feladatokat már olyan létező szervekre bízzák-e, amelyek nemzeti szinten hasonló célokat tűztek ki, például a személyek szabad mozgásának előmozdítását, az egyenlő bánásmód elvének érvényesítését vagy az egyéni jogok védelmét. Amennyiben valamely tagállam úgy dönt, hogy egy meglévő szerv hatáskörét bővíti ki, elegendő forrást kell a meglévő szerv rendelkezésére bocsátania ahhoz, hogy az hatékony és megfelelő módon elláthassa a már meglévő és az új feladatait is. Amennyiben egynél több szervezet bíznak meg a feladatok ellátásával, a tagállamoknak gondoskodniuk kell a szervezetek tevékenységeinek összehangolásáról.
- (19) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az említett szervezetek közül egy vagy több kapcsolattartó pontként működjön, amely együttműködik a többi tagállam hasonló kapcsolattartó pontjaival és megosztja azokkal az olyan információkat, mint például a szervezetnek a velük történő közvetlen kapcsolatfelvételt lehetővé tévő elérhetőségei, a jogorvoslati eszközök, valamint az uniós munkavállalók és családtagjaik számára tájékoztatást és szolgáltatásokat nyújtó egyesületek, szervezetek, vagy más jogi személyek elérhetőségei. A kapcsolattartó pontok nyilvántartását közzé kell tenni.
- (20) A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk az általuk kijelölt szervezetek, valamint a szociális partnerek, egyesületek, szervezetek, vagy más vonatkozó jogi személyek – például a 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerinti koordinációs intézkedésekért felelős szervezetek – által biztosított meglévő tájékoztatási és segítségnyújtási szolgáltatások, továbbá adott esetben a munkaügyi felügyelőségek közötti együttműködést.

(¹) Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 883/2004/EK rendelete a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.).

- (21) A tagállamoknak gondoskodniuk kell továbbá az e szervek és a meglévő uniós szintű tájékoztató és támogató eszközök közötti szinergiák előmozdításáról, és ehhez biztosítaniuk kell, hogy a meglévő vagy újonnan létrehozott szervek szorosan együttműködjenek az olyan meglévő tájékoztatói és segítségnyújtási szolgáltatásokkal, mint például az Európa Önökért, a SOLVIT, az Enterprise Europe Network, az egyablakos ügyintézési pontok és az EURES, beleértve adott esetben a határokon átnyúló EURES-partnerségeket is.
- (22) A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a szociális partnerekkel és a megfelelő nem kormányzati szervezetekkel folytatott párbeszédet a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának indokolatlan korlátozása és akadályozása vagy az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés különféle formái elleni küzdelem érdekében.
- (23) A tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy az uniós polgárok – munkavállalók, tanulók és frissen végzett diplomások, továbbá munkáltatók –, valamint a szociális partnerek és más érdekelt felek hogyan juthatnak könnyen elérhető, megfelelő információkhoz ennek az irányelvnek a rendelkezéseiről és a 492/2011/EU rendelet idevágó rendelkezéseiről, beleértve az ezen irányelv értelmében kijelölt szervekre, illetve a jogorvoslat és a jogi védelem tekintetében rendelkezésre álló eszközökre vonatkozó információkat is. A tagállamoknak – a munkaerőpiacon tapasztalható igényeket is figyelembe véve – intézkedniük kell arról, hogy az említett információk az Unió több hivatalos nyelvén is rendelkezésre álljanak. Ez nem sértheti a tagállamok nyelvhasználatról szóló jogszabályait. Az információkat egyéni tanácsadás formájában kell biztosítani, és az Európa Önökért és az EURES honlapján is könnyen elérhetővé kell tenni.
- (24) Az uniós jog alapján biztosított jogok érvényesítésének elősegítése érdekében végre kell hajtani és következetes monitoring alá kell vonni a 91/533/EGK tanácsi irányelvet⁽¹⁾.
- (25) Ez az irányelv minimumkövetelményeket állapít meg, megadva ezzel a tagállamoknak azt a lehetőséget, hogy kedvezőbb rendelkezéseket vezessenek be vagy tartsanak fenn. A tagállamoknak arra is lehetőségük nyílik, hogy az uniós munkavállalók állampolgárság alapján történő megkülönböztetés elleni védelméhez kapcsolódó feladatokkal megbízott szervezetek hatáskörét kiterjesszék oly módon, hogy az magában foglalja a szabad mozgáshoz való jogát gyakorló bármely uniós polgárnak és családtagjainak az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés nélküli egyenlő bánásmóddhoz való jogát, ahogyan ezt az EUMSZ 21. cikke és a 2004/38/EK irányelv előírja. Ezen irányelv végrehajtása a tagállamok egyikében sem indokolhatja, hogy a már meglévő helyzethez képest visszalépésre kerüljön sor.
- (26) Ezen irányelv tényleges végrehajtása azt is magában foglalja, hogy amikor a tagállamok elfogadják az irányelvben foglalt kötelezettségeknek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket, azokban hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy a végrehajtási intézkedések hivatalos kihirdetése alkalmával azokhoz ilyen hivatkozást kell fűzniük.
- (27) A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben mellékelnek egy vagy több olyan dokumentumot, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy indokolt ilyen dokumentumok átadása.
- (28) Ezen irányelv végrehajtásának kezdetétől számított megfelelő időn belül a Bizottságnak jelentést kell készítenie annak végrehajtásáról, amelyben különösen azt méri fel, hogy szükséges-e újabb javaslatokat benyújtania a szabad mozgáshoz való jogot biztosító uniós jogszabályok megfelelőbb érvényesítése érdekében. A jelentésben a Bizottságnak figyelmet kell fordítania azokra a nehézségekre, amelyekkel az Unió területén munkát kereső frissen végzett diplomásoknak, valamint az uniós munkavállalók harmadik országbeli házas társainak esetlegesen szembe kell nézniük.
- (29) Az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és a Charta által megállapított alapelveket, különösen a foglalkozás megválasztásának szabadságát és a munkavállaláshoz való jogot, a megkülönböztetésmentességhez való jogot, különösen az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés vonatkozásában, a kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jogot, a tisztességes és igazságos munkafeltételekhez való jogot, a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogot, valamint a hatékony jogorvoslati és a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az irányelvet e jogoknak és alapelveknek megfelelően kell alkalmazni.
- (30) Az irányelv tiszteletben tartja a tagállamok különböző munkaerő-piaci modelljeit, a kollektív szerződések által szabályozott munkaerő-piaci modelleket is beleértve.
- (31) Mivel az irányelv célját, nevezetesen a szabad mozgáshoz való jogukat az EUMSZ-szel és a 492/2011/EU rendelettel összhangban gyakorló uniós munkavállalók jogainak jobb és egységesebb alkalmazásához és gyakorlati érvényesítéséhez szükséges megfelelő rendelkezések, intézkedések és mechanizmusok közös általános keretének

(1) A Tanács 1991. október 14-i 91/533/EGK irányelve a munkaadónak a munkavállalóval szembeni, a szerződés, illetve a munkaviszony feltételeire vonatkozó tájékoztatói kötelezettségéről (HL L 288., 1991.10.18., 32. o.).

megteremtését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a fellépés léptéke és hatásai miatt az uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv rendelkezéseket állapít meg az EUMSZ 45. cikke és a 492/2011/EU rendelet 1–10. cikke által biztosított jogok egységes alkalmazásának és gyakorlati érvényesítésének az elősegítése érdekében. Ezen irányelv az említett jogokat gyakorló uniós polgárokra és családtagjaikra (a továbbiakban: az uniós munkavállalók és családtagjaik) alkalmazandó.

2. cikk

Hatály

(1) Az irányelv a munkavállalók szabad mozgásának a következő, a 492/2011/EU rendelet 1–10. cikkében említett szempontjaira alkalmazandó:

- a) a munkavállalás lehetősége;
- b) a foglalkoztatási és munkafeltételek, különös tekintettel a javadalmazásra, az elbocsátásra, a munkahelyi egészségre és biztonságra, és munkanélküliség esetén az újraelhelyezésre vagy újrafoglalkoztatásra;
- c) a szociális és az adókedvezményekhez való hozzáférés;
- d) a szakszervezeti tagság és a munkavállalói képviseleti testületekbe való választhatóság;
- e) a képzésen való részvétel lehetősége;
- f) a lakhatási lehetőségek;
- g) az uniós munkavállalók gyermekeinek az oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben és szakképzésben való részvételi lehetősége;
- h) a munkaügyi hivatalok által biztosított segítségnyújtás.

(2) Ennek az irányelvnek a hatálya megegyezik a 492/2011/EU rendelet hatályával.

3. cikk

Jogvédelem

(1) A tagállamok biztosítják, hogy valamennyi olyan uniós munkavállaló és családtagjai, akik úgy ítélik meg, hogy a szabad mozgáshoz való jogukat indokolatlanul korlátozták vagy korlátozzák, illetve indokolatlanul akadályozták vagy akadályozzák, vagy hogy az egyenlő bánásmód elvének be nem tartása miatt őket sérelem érte, az EUMSZ 45. cikkéből és a 492/2011/EU rendelet 1–10. cikkéből eredő kötelezettségek érvényesítése érdekében bírósági úton érvényesíthessék az ebből az irányelvből eredő igényeiket, miután az esetleges jogorvoslati lehetőségeket – az általuk szükségesnek vélt esetben akár egyeztetési eljárás útján is – az illetékes hatóságoknál már kimerítették, akár annak a viszonyoknak a megszűnte után is, amelyben a korlátozás és az akadályozás vagy a megkülönböztetés állítólagosan történt.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy azok az egyesületek, szervezetek – a szociális partnereket is beleértve – vagy egyéb jogi személyek, amelyeknek a nemzeti jogszabályokban, gyakorlatban vagy kollektív szerződéseikben meghatározott kritériumoknak megfelelően jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek betartását biztosítsák, részt vehessenek az uniós munkavállalók és családtagjaik jóváhagyásával, az ő nevükben vagy érdekükben az 1. cikkben említett jogok érvényesítése érdekében folytatott bármely bírósági és/vagy közigazgatási eljárásban.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása nem sértheti a szociális partnereknek, valamint a munkavállalók és munkáltatók képviselőinek adott esetben a nemzeti jogszabályok vagy gyakorlat szerinti egyéb hatásköreit és kollektív jogait, beleértve a kollektív érdekre tekintettel hozott intézkedéseket is.

(4) A (2) bekezdés a bíróság előtti képviseletre és a védelem jogára vonatkozó eljárás nemzeti szabályainak sérelme nélkül alkalmazandó.

(5) E cikk (1) és (2) bekezdése az 1. cikkben említett jogok érvényesítésére vonatkozó határidőkről szóló nemzeti szabályok sérelme nélkül alkalmazandó. A tagállami határidők azonban a gyakorlatban nem lehetetleníthetők el, illetve nem nehezíthetők meg rendkívüli módon az említett jogok gyakorlását.

(6) A tagállamok bevezetik a nemzeti jogrendszerükbe az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy az uniós munkavállalókat megvédjék az 1. cikkben említett jogok érvényre juttatása érdekében tett panasz vagy egyéb eljárás miatt esetlegesen őket érő kedvezőtlen bánásmóddal vagy hátrányos következményekkel szemben.

4. cikk

Az egyenlő bánásmódot népszerűsítő és az uniós munkavállalókat és családtagjaikat támogató szervek

- (1) Az egyes tagállamok kijelölik az uniós munkavállalókkal és azok családtagjaival szembeni, az állampolgárság alapján történő megkülönböztetéstől és a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának indokolatlan korlátozásától vagy akadályozásától mentes egyenlő bánásmód előmozdításával, elemzésével, figyelemmel kísérésével és támogatásával megbízott egy vagy több struktúrát vagy szervezet (a továbbiakban: a szervek), és meghozzák az azok működéséhez szükséges intézkedéseket. Az említett szervek hasonló célú, nemzeti szinten meglévő szervek részei is lehetnek.
- (2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ez említett szervek hatásköre magában foglalja a következőket:
- a) független jogi és/vagy egyéb segítség nyújtása, illetve ilyen segítségnyújtás biztosítása az uniós munkavállalók és családtagjaik számára, az uniós munkavállalók és családtagjaik, valamint az egyesületek, szervezetek és egyéb jogi személyek 3. cikkben említett jogainak sérelme nélkül.
 - b) kapcsolattartó pont szerepének betöltése a többi tagállam hasonló kapcsolattartó pontjaival szemben az együttműködés és a releváns információk megosztása céljából;
 - c) független felmérések és elemzések készítése vagy megrendelése az uniós munkavállalók és családtagjaik szabad mozgáshoz való joga gyakorlásának indokolatlan korlátozása és akadályozása, vagy az állampolgárság alapján történő megkülönböztetése tárgyában;
 - d) független jelentések közzétételének biztosítása és ajánlások megfogalmazása az ilyen korlátozásokhoz és akadályokhoz, vagy a megkülönböztetéshez kapcsolódó problémákról;
 - e) megfelelő információk közzététele a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó uniós jogszabályok tagállami szintű alkalmazására vonatkozóan.

Az első albekezdés a) pontjával összefüggésben, amennyiben a szervek bírósági eljárások során nyújtanak segítséget, ezt díjmentesen teszik az olyan személyek számára, akik a nemzeti jogszabályok vagy gyakorlat értelmében nem rendelkeznek elegendő anyagi forrással.

(3) A tagállamok értesítik a Bizottságot e kapcsolattartó pontok nevééről, elérhetőségéről és a velük kapcsolatos naprakész információkról és változásokról. A Bizottság nyilvántartást vezet a kapcsolattartó pontokról, és azt a tagállamok rendelkezésére bocsátja.

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a meglévő vagy újonnan létrehozott szervek ismerjék és képesek legyenek használni a meglévő uniós szintű tájékoztatási és segítségnyújtási szolgáltatásokat – mint amilyenek az Európa Önökért, a SOLVIT, az EURES, az Enterprise Europe Network és az egyablakos ügyintézési pontok – és tudjanak együttműködni azokkal.

(5) Amennyiben egynél több szervezet bíznak meg a (2) bekezdésben említett feladatok ellátásával, a tagállamok gondoskodnak a feladatok összehangolásáról.

5. cikk

Párbeszéd

A tagállamok előmozdítják a párbeszédet azon szociális partnerekkel és azon megfelelő nem kormányzati szervezetekkel, amelyeknek az egyenlő bánásmód elvének előmozdítása céljából – a nemzeti jogszabályoknak vagy gyakorlatnak megfelelően – jogos érdekében áll hozzájárulni az uniós munkavállalók és családtagjaik szabad mozgáshoz való joga gyakorlásának indokolatlan korlátozása és akadályozása, valamint az állampolgárság alapján történő megkülönböztetése elleni küzdelemhez.

6. cikk

Információkhoz való hozzáférés és tájékoztatás

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a tagállam egész területén, minden megfelelő eszköz segítségével tájékoztatást nyújtsanak az érintett személyek – elsősorban az uniós munkavállalók és munkáltatók – számára az ezen irányelv és a 492/2011/EU rendelet 1–10. cikke alapján hozott rendelkezésekről.

(2) A tagállamok – az Unió intézményeinek egynél több hivatalos nyelvén – világos, ingyenes, könnyen hozzáférhető, átfogó és naprakész tájékoztatást biztosítanak az uniós jogszabályok által a munkavállalók szabad mozgására vonatkozóan biztosított jogokról. Ezeket az információkat az Európa Önökért és az EURES honlapján is könnyen elérhetővé kell tenni.

7. cikk

Minimumkövetelmények

- (1) A tagállamok bevezethetnek vagy fenntarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek az egyenlő bánásmód elvének védelme szempontjából kedvezőbbek, mint azok, amelyeket ez az irányelv állapít meg.
- (2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az ezen irányelv 4. cikkében említett, az uniós munkavállalókkal és azok családtagjaival szembeni, az állampolgárság alapján történő megkülönböztetéstől mentes, egyenlő bánásmód előmozdításával, elemzésével, figyelemmel kíséréssel és támogatásával megbízott szervek hatáskörét kiterjesztik a szabad mozgáshoz való jogát gyakorló bármely uniós polgárnak és családtagjainak az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés nélküli egyenlő bánásmódhoz való jogára, ahogyan ezt az EUMSZ 21. cikke és a 2004/38/EK irányelv előírja.
- (3) Ezen irányelv végrehajtása nem jelentheti az uniós munkavállalóknak és családtagjaiknak nyújtott védelem mértékének csökkentését az irányelv által szabályozott területeken, a tagállamok azon jogának sérelme nélkül, hogy a bekövetkezett változásokhoz igazodjanak olyan törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések bevezetésével, amelyek különböznek a 2014. május 20-án hatályban lévőtől, feltéve, hogy ezen irányelvet betartják.

8. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2016. május 21-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

9. cikk

Jelentés

A Bizottság 2018. november 21-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak ezen irányelv végrehajtásáról, és javaslatot tesz az esetleg szükséges módosításokra.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

11. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2014. április 16-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS